



FOTOS: HENRY LIND



# Fantasien skaber job

Det gælder om at tænke kreativt, når der skal skaffes job til mennesker med handicap

AF SOLVEIG ANDERSEN

Fremstillingen af skolekridt og mobile telefonbokse er blevet indtægtskilder for en lille del af Ghanas handicappede medborgere. På en fabrik i hovedstaden Accra arbejder 30 mennesker med handicap på at fremstille og sælge kridt – 5000 pakker af 100 stk. kridt om måneden. Knap 10 andre cykler rundt i Accra og tilbyder mod betaling mulighed for telefonsamtaler.

## Et job som kridtproducent

Når læreren i Ghana skriver på tavlen, er kridtet formentlig fremstillet af mennesker med handicap. Den historie startede for et par år siden i organisationen for fysisk handicappede i Ghana (GSPD), hvor nogle personer gik rundt med tanker om at starte indtægtsgivende aktiviteter for medlemmerne.

Samtidig ærgrede det undervisningsministeriet, at Ghana måtte bruge næsten 400.000\$ (ca. 2,4 mio. dkr.) om året på import af skolekridt, når nu landet selv har råstofferne. Derfor afholdt ministeriet en workshop for interes-

serede "producenter", og her var GSPD inviteret med.

Resultatet blev et projekt, der har uddannet 30 mennesker med handicap i produktion, salg og markedsføring af kridt. Projektet er finansieret af Den Hollandske Ambassade. Og nu kan GSPD så tilbyde de 30 et "rigtig job" med en "rigtig" løn og noget meningsfyldt at stå op til om morgenen.

GSPD forhandler med undervisningsministeriet for at få dem til at aftage al den kridt fabrikken i Accra fremstiller. Det vil give GSPD en indtægt på omkring 15.000 danske kroner og dermed mulighed for at betale lønninger til de 30 ansatte på fabrikken.

Lige nu er kridtfabrikken placeret i hovedstaden Accra, men planen er, at man vil etablere fabrikker rundt i hele landet, så flest mulige af GSPD's medlemmer får glæde af det nye tiltag.

## Mobile telefonbokse

Ghanesere er taleglade folk - også i telefoner. Det har



GSPD og et mobiltelefonfirma udnyttet til at skabe en lille virksomhed. Mobilfirmaet sponsorerede en 3-4 tricykler til GSPD, som derefter selv anskaffede nogle cykler. På cyklerne er der foruden reklamer for telefonfirmaet monteret en telefon bagerst på cyklen. "Chaufførerne" er mennesker med handicap. De cykler rundt i byen og sælger telefontid. Når nogen har brug for en samtale køber de et bestemt antal minutter, og via en lille maskine på styret sørger cykelførerne for, at tiden bliver overholdt. Cyklisterne er ansat af GSPD og får en mindsteløn + 30% af indtjeningen.

### Et grundlag for et værdigt liv

82% af Ghanas fysisk handicappede borgere lever under fattigdomsgrænsen på 1\$ om dagen. Erhvervsmulighederne er få, og mennesker med handicap lever ofte af enten tiggeri eller familiens gode vilje.

Der er masser af diskrimination i hverdagen, der udelukker dem fra social, økonomisk og politisk liv, og som er en af hovedårsagerne til, at de lever under fattigdomsgrænsen. Med erhvervsprojekterne – kridt og mobiltelefoni - håber GSPD, at i hvert fald nogle deres medlemmer får en reel chance for at bryde den onde cirkel og skabe sig grundlaget for et værdigt liv med arbejde og accept fra de andre ghanesere. Samtidig kan "almindelige" ghanesere se, at når man giver mennesker med handicap en chance for at deltage i det normale liv, kan de også bidrage. ■

### Fakta:

Ghana Society for Physical Disabled (GSPD) er Dansk Handicap Forbunds samarbejdspartner i Ghana. DHF har i fire år støttet og samarbejdet med GSPD om at udvikle organisationen til at blive stærk og slagkraftig. DHF har blandt andet været med til at bygge hovedkontor og administration op, så det i dag for eksempel er muligt for GSPD at administrere kridtproduktionen og telefonsalget.

For at være en slagkraftig organisation skal der også skaffes penge til den daglige drift og administration. Det er ofte et problem for organisationerne at skaffe økonomiske midler til det, så projekter som de to nævnte – kridtproduktion og salg af telefontid - er vigtige på to måder. Udover at skaffe arbejde til et antal mennesker med handicap, er de også med til at skabe økonomi til driften af GSPD.

DHF's projekt om organisationsudvikling er finansieret af DSI's miniprogramaftale med Danida.

I øjeblikket forhandler DHF og GSPD om yderligere et projekt.